

Suokasveista uusia elinkeinomahtoisuuksia

Marika Laurila¹, Bertalan Galambosi, Sari Himanen¹,
Katja Kangas¹ & Sirkka Vahtola²

¹Luonnonvarakeskus, ²Oulun 4H-yhdistys

Kosteikkoseminaari 13.2.2017
Liminka

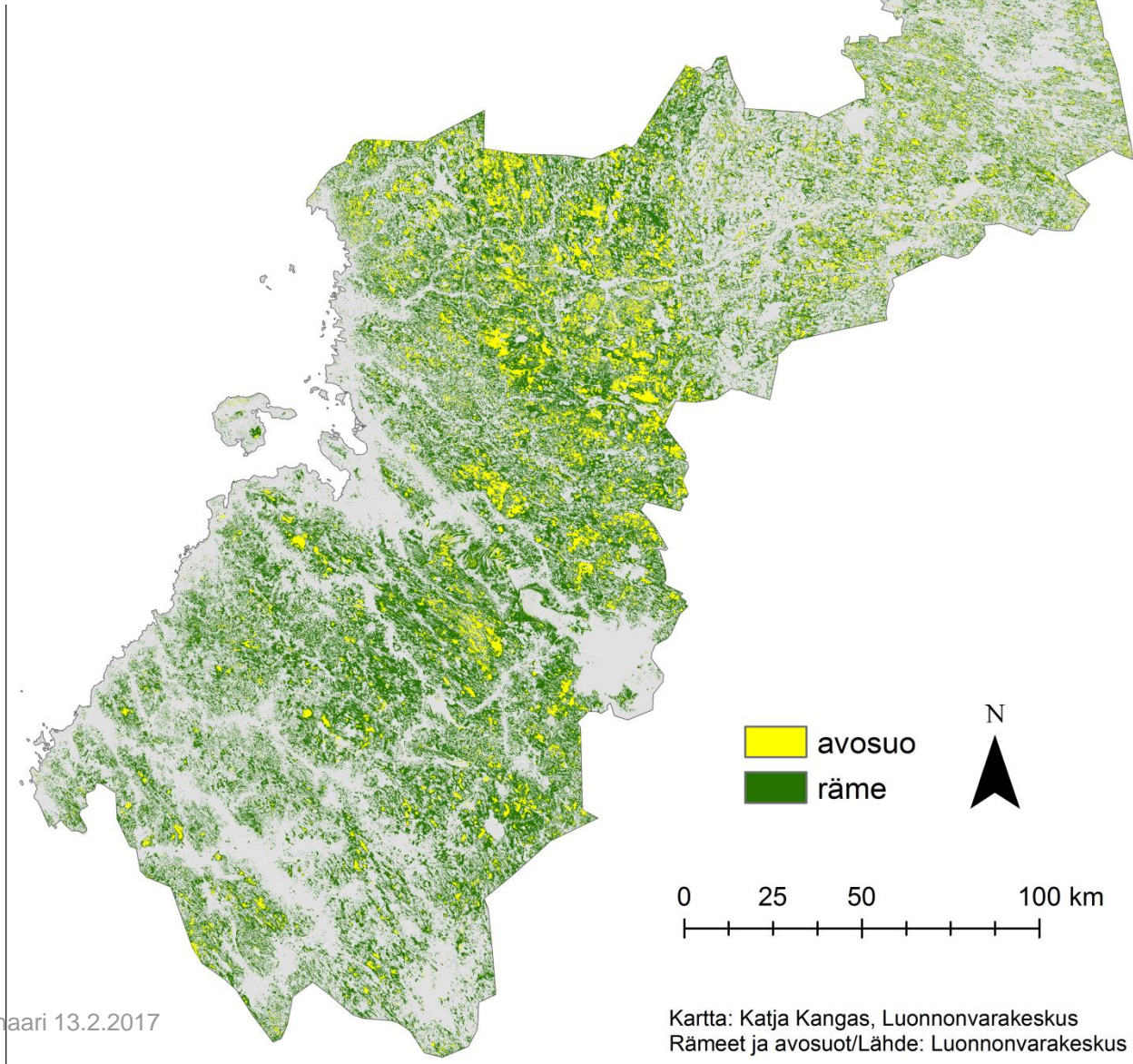
Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

© Luonnonvarakeskus

Pohjois-Pohjanmaa — kosteikkojen maakunta

4H:n keruutoiminta Pohjois-Pohjanmaalla

Pyöreälehtikihokki, kerätty > 20 vuotta

Suopursu, kerätty > 10 vuotta

Raaka-aine menee Keski-Eurooppaan

- hengitysteitä hoitavat tuotteet
- nivelvaivojen, haavojen hoito ym.

Keruutoiminta vuonna 2016

- kihokki: 1040 kg
- suopursu: 1700 kg
- poimijatulot yhteensä 60 000 €
- kerääjiä noin 100 henkilöä

Esimerkkejä suopursu-tuotteista maailmalla - lääkkeitä uutena, rakeina, voiteina

Reumaan, kihtiin ym.
lihaskipuihin ja nivelkipuihin

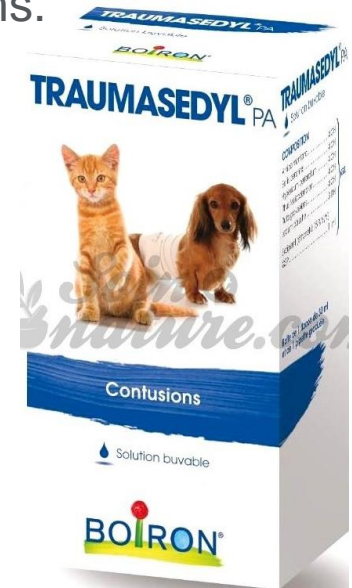
Hyönteisten
puremiin,
haavoihin

Yskään ym. hengitys-
tievaivoihin

Myös eläimille,
ruhjeisiin yms.

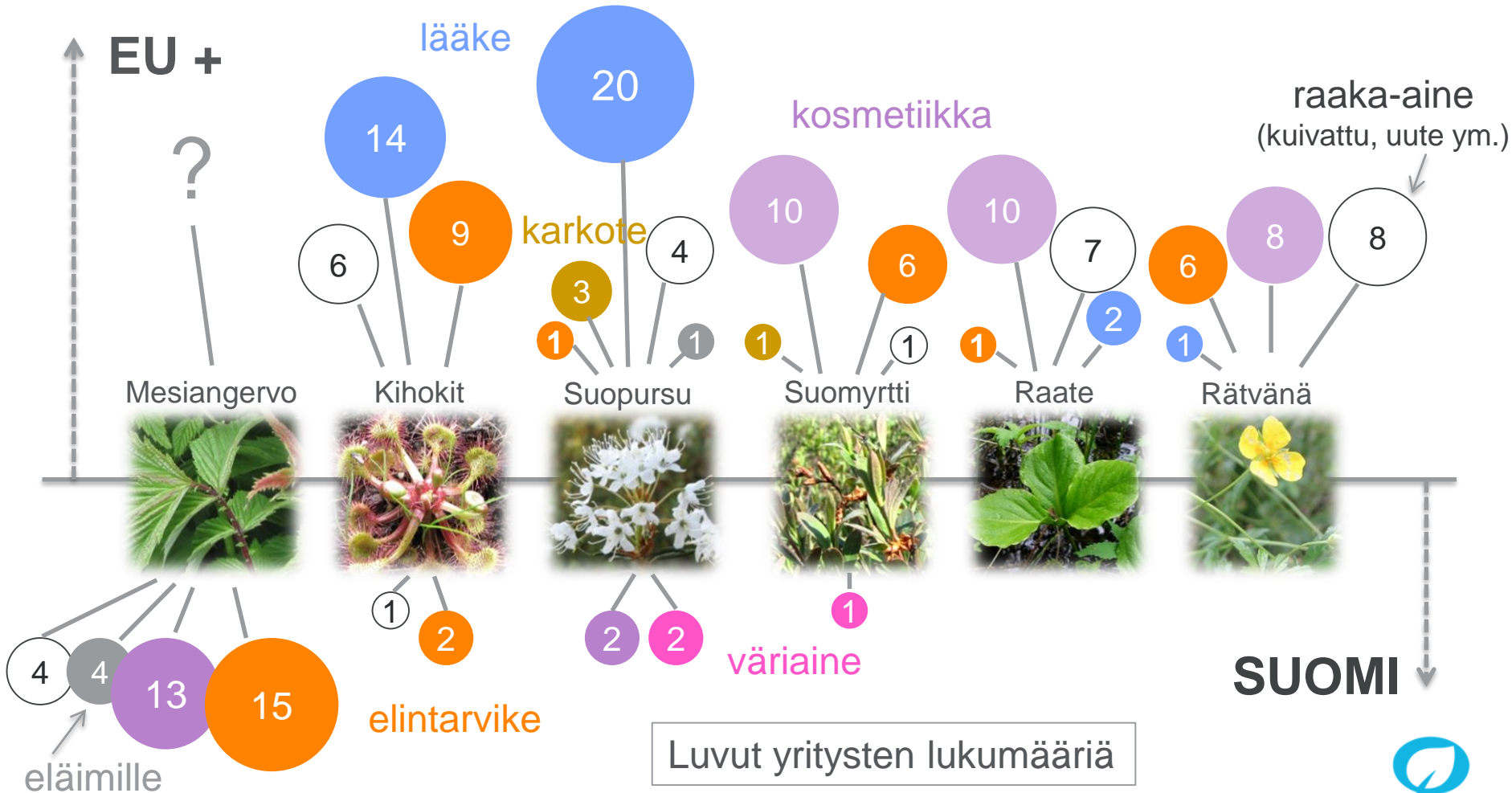

Esimerkkejä suopursu-tuotteista maailmalla - karkotteita punkkeja ja hyönteisiä vastaan

Kosteikkokasvien jatkojalostus eri käyttötarkoituksiin

- tuotetarkastelussa noin 120 kotimaista ja 90 ulkomaista yritystä

Esimerkkejä suomyrtti (*Myrica gale*) -tuotteista maailmalla

Kosmetiikkaa

- saippuaa, voiteita, eteerisiä öliä

Olutta

Karkotteita

Kuvat yritysten kotisivuilta

Kosteikkokasvien käyttömahdollisuuksia

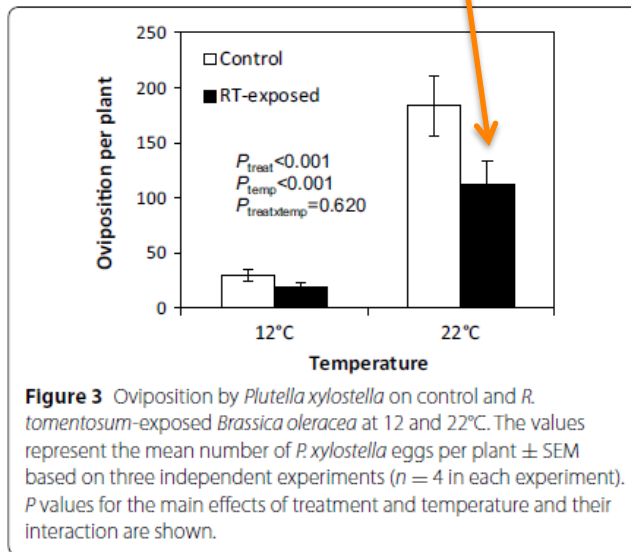
Suopursulla lupaavia ominaisuuksia kasvinsuojeluun: sen haihtuvat yhdisteet voivat pidäytyä naapurikasvien pinnoille ja vähentää tuhohyönteisten määrää niillä

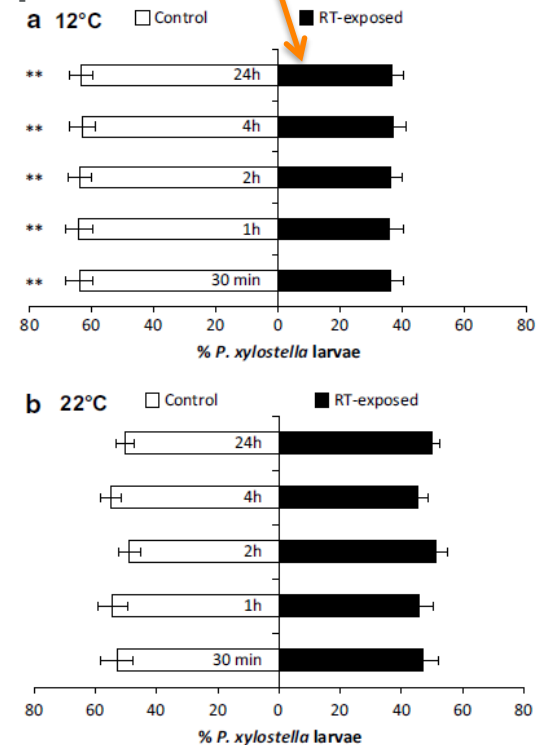
Kuva: Jarmo Holopainen.

Mekanismia testattiin kaalikoilla (*Plutella xylostella* L.) laboratorio-oloissa

-> **suopursuallistus vähensi kaalikoin munintaa parsakaalilla**

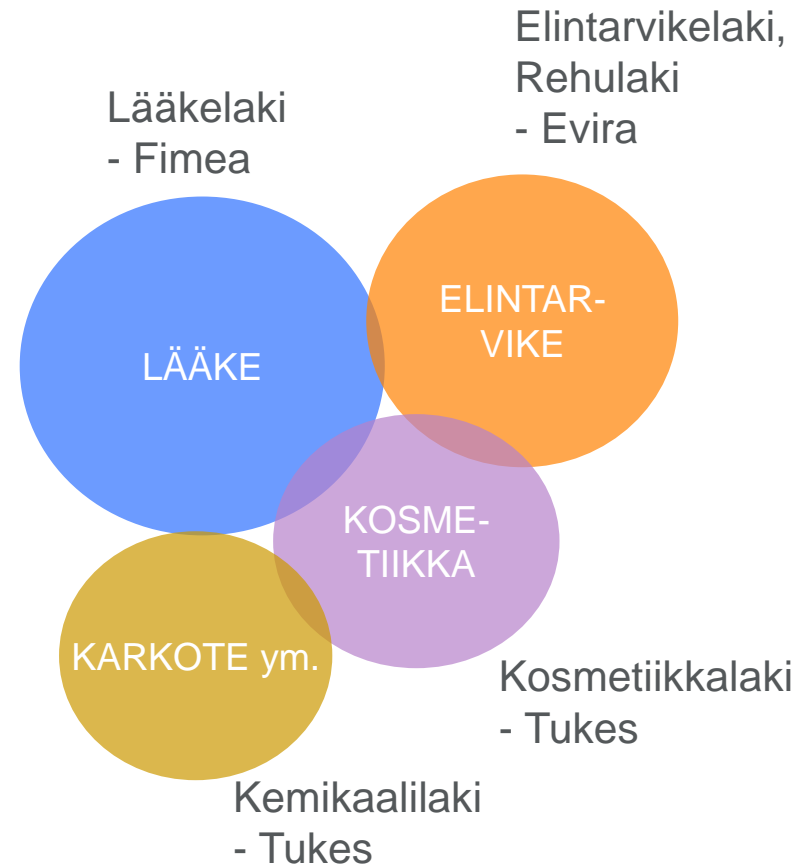
-> **kaalikoin toukat kartoivat suopursulle altistettuja parsakaalin lehtiä matalassa lämpötilassa**

Lähde: Himanen Sari (Luke) ym. 2015. *BMC Ecology* 15 (16).

Mahdollisuuksista tuotteiksi?

- Lisätutkimustarpeet
  - laatu, vaikuttavuus
  - turvallisuus
  - tuotekehitys
- Lainsäädäntö
  - koetaan liian tiukkana
  - turvallisuusselvitykset ja lupaprosessit kalliita
- Raaka-aineen hankinta
  - saatavuus
  - kestävä keruu / viljely

Suomessa maailman tutkituimpia, laadukkaimpia ja turvallisimpia tuotteita monipuolisesti eri luonnontuotteista (yrtit, marjat, sienet ym.)

Vankka tutkimustieto kotimaisista luonnontuotteista

Yhdisteet

- hyödylliset
- haitalliset

Ravintoarvot

Vaikutukset

- antimikrobinen
- antioksidantti
- kliiniset tutkimukset
- jne.

Kattava tietokanta

Visio
2020-2030

Tehokas, yrityksiä tukeva viranomais-toiminta EU / Suomi

Lainsäädäntö

Lupamenettelyt

Valvonta

Vilkasta yritystoimintaa maaseudulta maailmalle

Tehokas ja kestävä raaka-ainetuotanto

- Poimijat
- Viljelijät

Tukkutoiminta

Jatkojalostus

- Lopputuotteet
- Puolivalmisteet

Markkinointi

Suomessa tuotetaan jo nyt huipputuotteita - muutama esimerkki

YRTTIAIKA

Kuvamateriaalit yritysten kotisivuilta

Hankkeen kotisivut www.luke.fi/projektit/suokas-paaprojekti/

Suokasveista uusia elinkeinomahdollisuuksia pääprojekti

SUOKAS pääprojekti

Alkamispäivä

01.10.2015

Päätymispäivä

28.02.2017

Tiivistelmä

Hankkeen tavoitteena on aktivoita toimijoita soiden uusiutuvan kenttäkerroskasvillisuuden hyödyntämiseen luonnontuotteina ja monipuolistaa keruutuotteiden kaupallista valikoimaa. Tällä hetkellä suokasveista hyödynnetään Suomessa marjojen ohella lähinnä pyöreälehtikihokkia ja suopursua. Kerätty sato viedään pääosin ulkomaille jatkojalostettavaksi. Suoympäristöjen monipuolisessa kasvilajistossa on kuitenkin potentiaalia nykyistä laajempaan hyödyntämiseen eri käyttötarkoituksiin niin keruumäärissä kuin lajivalikoimassa. Hankkeessa kartoitetaan soiden kasvilajien kaupallista käyttöä Suomessa ja ulkomailla, sekä arvioidaan hyödyntämispotentiaalia alan tutkimusjulkaisuihin pohjautuen ja keskittyen muihin kuin marjatuotteisiin. Lupaavimmille lajeille etsitään käyttösovellus- ja jatkojalostusmahdollisuuksia. Keskeisenä tehtävänä on kartoittaa kotimaisten yritysten kiinnostusta jatkojalostukseen ja tähän liittyviä kehittämis- ja tutkimustarpeita. Lisäksi aktivoidaan ja kehitetään nykyistä keruutoimintaa. Suokasvit toimivat hankkeen kärkenä, minkä ohella edistetään myös muiden luonnontuotteiden keruutoimintaa, jatkojalostusta ja markkinointia yhteistyössä muiden luonnontuotealan toimijoiden kanssa. Hanketta toteutetaan 1.11.2015–28.2.2017 Pohjois-Pohjanmaalla Luonnonvarakeskuksen koordinoimana. Osatoteuttajana on Oulun 4H-yhdistys. Hanke saa tukea EU:n Maaseuturahastosta.

Lisätietoja

Uusia tuotteita luonnonkasveista –
tutkimuksesta tuotekehitykseen
-työpaja 19.1.2017 Oulussa, KAIKKI
MATERIAALIT >

Kosteikosta bioraaka-aineita - vastaa
kyselyyn >

Suokasveista monipuolisia tuotteita
-esitys Joensuun
luonnontuotepäivillä 24.11.2016 >

[Soiden arvokasvit odottavat
poimijoitaan/ Uutinen 12.9.2016](#) >

Suo, kuokka ja luonnontuoteala/
Blogikirjoitus 8.6.2016 >

Suokasveista uusia
elinkeinomahdollisuuksia/ Esitys
luonnontuotealan seminaarissa
12.11.2015, Kuusamo >

Kotkansiipi - uusi makuelämys
(Pähkylä 3/2016 s. 64-66,
Hyötykasviyhdistys) >

Kotkansiipi - uusi makuelämys,
tekstiversio (Pähkylä 3/2016 s. 64-
66, Hyötykasviyhdistys) >

Kiitos!

